

Ny budgetmodel for Fødevare- styrelsen.

Delrapport om styringsramme,
budgetteringsprincipper og rolle- og
ansvarsfordeling i forbindelse med
budgetlægning og -opfølgning

8. oktober 2009

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	4
2. Bevillingsoversigt og rolle- og ansvarsfordeling	6
3. Aktivitetsbudgettering	10

Copyright © Deloitte Business Consulting A/S. All rights reserved.

Rapportens anvendelse

Denne rapport er alene udarbejdet til Deloitte's opdragsgiver ud fra det givne opdrag. Deloitte påtager sig intet ansvar for andres anvendelse af rapporten.

Kontakt

Spørgsmål til denne rapport's indhold kan stiles til:

- Gustav Jeppesen, partner, tlf. 36102208
- Steen Daugaard, senior manager, tlf. 36102056

Om Deloitte Business Consulting – Fra idé til virkelighed

Deloitte Business Consulting fokuserer på udvikling og effektivisering af kundernes organisation, kerneprocesser, økonomistyring og it for at bidrage til realisering af kundernes strategiske målsætninger.

Vi kender den offentlige sektor til bunds og kombinerer vores faglige kompetencer med evnen til at lede, styre og gennemføre projekter i et politisk miljø. Det kan være som rådgivere eller som ansvarlige for processer fra idéstadiet til implementering.

Deloitte er Danmarks største revisions- og rådgivningsfirma. Vi tilbyder en bred vifte af ydelser og kombinerer konsulentrollen i Deloitte Business Consulting med Deloitte's kompetencer inden for revision, skat og finansiering. Det giver vores kunder en unik mulighed for at få integrerede løsninger, som er skræddersyet til de enkelte opgaver.

Vi er en del af den globale virksomhed Deloitte Touche Tohmatsu med 150.000 medarbejdere på verdensplan. Vi udvikler og deler viden på tværs af kontorer i mange lande. Inspirationen fra udlandet kombineret med systematisk metodeudvikling på tværs af landegrænser sikrer, at vores løsninger altid tager udgangspunkt i den seneste viden. Det er forudsætningen for, at vi i dag og i fremtiden kan være en attraktiv og værdiskabende rådgiver.

Deloitte Business Consulting A/S

Tlf. 36 10 20 30

Fax 36 10 20 40

E-mail: businessconsulting@deloitte.dk

www.deloitte.dk

Besøgsadresse

Weidekampsgade 6

2300 København S

Postadresse

Deloitte Business Consulting A/S

Postboks 1600

0900 København C

1. Indledning

Deloitte har for Fødevareministeriet, Fødevarestyrelsen og Finansministeriet udarbejdet en analyse af bevilling, budget og økonomistyringsværktøjer.

En del af opgaven har været at udarbejde et forslag til en ny aktivitetsbaseret budgetmodel. Baggrunden herfor er, at den nuværende model til regionsfordelte budgetter har en række svagheder: Den er meget detaljeret og er udviklet ved knopskydning igennem en årrække. Desuden er forudsætningerne i modellen vedrørende en række parametre som varighed af kontrolbesøg og medarbejdersammensætning ikke overensstemmende med praksis i regionerne. Endelig fremgår budgetansvaret ikke tydeligt af modellen, og der er ikke tilstrækkeligt fælles ejerskab til budgetteringsforudsætningerne.

I det følgende præsenteres Deloitte's oplæg til en ny forenklet model. Vi har lagt vægt på, at den nye budgetmodel skal være markant mindre kompleks og give nemt overblik over centrale budgetteringsforudsætninger.

Desuden har vi set det som en væsentlig del af opgaven at stille konkrete forslag til, hvordan rolle- og ansvarsfordelingen for de forskellige aktører, som er involveret i budgetarbejdet, kan tydeliggøres.

Modellen er baseret på nedenstående hovedprincipper:

- De bevillings- og gebyrfinansierede aktiviteter adskilles, idet der foreslås oprettet et selvstændigt delregnskab på Finansloven for gebyrområdet
- Der indføres en bevillingsoversigt, som fastlægger budgetansvaret og disponeringsreglerne. Oversigten definerer samtidig den styringsramme, som er relevant i forhold til koncernledelsens beslutninger i forbindelse med budgetlægning og -opfølgning.
- Der tilstræbes den størst mulige grad af aktivitetsbudgettering. Det betyder, at der på alle områder, hvor der foreligger – eller kan etableres – tilstrækkelig sikre aktivitetsoplysninger (kontrolbesøg, certifikater etc.) budgetteres ud fra princippet at *budget = skønnet aktivitet x enhedsomkostninger*.
- I forlængelse af ovenstående foreslås det, at der umiddelbart indføres takststyring på fødevarerområdet, således at regionerne afregnes efter en enhedstakst pr. risikogruppe for hvert udført kontrolbesøg. Afregningstaksten bør være ens for alle fødevarerafdelinger med henblik på at sikre en harmonisering af omkostningsniveauet på tværs af organisationen.

- Der udarbejdes eksplicite budgetteringsforudsætninger for de aktivitetsstyrede områder, hvor de budgetansvarlige (regionerne) har ansvaret for aktivitetsforudsætningerne, mens økonomikontoret har ansvaret for enhedsomkostningerne

Delrapporten er disponeret således:

I afsnit 2 præsenteres et forslag til bevillingsoversigt, og med udgangspunkt heri redegøres for vores overvejelser om en hensigtsmæssig rolle- og ansvarsfordeling.

I afsnit 3 præsenteres modellerne for aktivitetsbudgettering på fødevarer- og veterinærområdet.

2. Bevillingsoversigt og rolle- og ansvarsfordeling

2.1 Bevillingsoversigt

Deloitte har udarbejdet et forslag til bevillingsoversigt for Fødevarestyrelsen. I dette afsnit præsenteres strukturen i og formålet med bevillingsoversigten.

På baggrund af den gennemførte analyse af økonomistyringen kan vi konstatere, at der i regionerne og den øvrige organisation ikke er tilstrækkelig klarhed om, hvad budgetansvaret indebærer, og om den tilhørende ledelsesmæssige styringskompetence. Der er endvidere væsentlige uhensigtsmæssigheder i den måde, hvorpå regionernes budgetter udmeldes, herunder især at regionerne får udmeldt ét bindende udgiftsbudget til dækning af både de bevillings- og gebyrfinansierede aktiviteter.

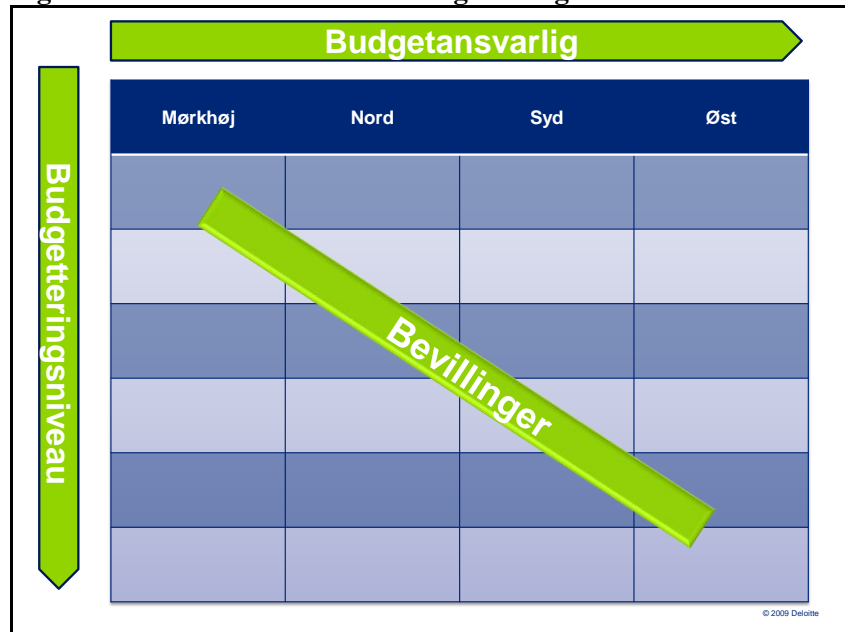
Det er Deloitte's vurdering, at disse problemstillinger delvist udspringer af, at der ikke er etableret et ”fælles sprog” og en klar rolle- og ansvarsfordeling i budgetarbejdet.

Formålet med en bevillingsoversigt er at etablere et sådant fælles sprog. Oversigten er koncernledelsens styringsredskab, hvor det defineres hvilket aggregeringsniveau, der er relevant for ledelsens beslutninger i forbindelse med budgetlægning og –opfølgning. Bevillingsoversigten fastlægger således de formelle budget- og bevillingsregler for organisationen.

Grundstrukturen i bevillingsoversigten er illustreret i figur 1.

- *Budgetteringsniveauet* angiver det detaljeringsniveau, der budgetteres på. For Fødevarestyrelsen skal der f.eks. tages stilling til, om aktiviteterne regulering, oplysning og rådgivning samt beredskab mv. skal budgetteres samlet som ét rammebeleb eller hver for sig.
- I den anden dimension angives, hvilken organisatorisk enhed, som er *budgetansvarlig*, f.eks. en af regionerne eller et fagkontor i Mørkhøj.
- Cellerne i matricen angiver *bevillinger*.

Figur 1. Grundstrukturen i bevillingsoversigten

Grundtanken er for det første, at de budgetansvarlige kan disponere frit inden for hver bevilling, men at omplaceringer på tværs af bevillinger forudsætter koncernledelsens godkendelse. Og for det andet, at der skal ske særskilt budgettering af og opfølgning på hver enkelt bevilling.

Jo mere detaljeret et budgetteringsniveau, der fastlægges, desto flere enkeltposter skal således forelægges koncernledelsen, og desto færre frihedsgrader har de budgetansvarlige til selv at disponere.

Deloitte anbefaler som udgangspunkt, at der fastlægges et forholdsvis højt – dvs. aggregeret – bevillingsniveau for de aktiviteter, som finansieres via finanslovsbevillingen, men at hver enkelt gebyrordning har sin egen bevilling.

I tabel 1 neden for er der opstillet et konkret udkast til bevillingsoversigt for Fødevarestyrelsen.

I oversigten er benyttet nettobevillingen på forslag til finanslov for 2010. Det skal dog understreges, at fordelingen af nettobevillingen på produkter og organisatoriske enheder har beregningsteknisk karakter, og formålet er kun at illustrere principperne. Det samme gælder for de konkrete antagelser, som er lagt til grund for de aktivitetsstyrede områder. Tallene i bevillingsoversigten er således ikke udtryk for en budgetprognose.

Den øverste del af oversigten viser de samlede indtægter og udgifter. Herefter er der en specifikation af indtægts- og udgiftsbevillingerne for hvert af de tre delregnskaber.

Tabel 1. Forslag til bevillingsoversigt.

Budgetmodel for Fødevarerstyrelsen (udkast)	Region Øst		Region Syd		Region Nord		Mørkhøj		Fødevarerstyrelsen i alt		
	Indtægter	Omkostninger	Indtægter	Omkostninger	Indtægter	Omkostninger	Indtægter	Omkostninger	Indtægter	Omkostninger	Resultat
Samlet											
<i>Bevilling</i>											
Finanslovsbevilling							-571,9		-571,9		
Reserveret bevilling											
<i>Omkostninger og indtægter</i>											
Fødevareropgaver		79,1		37,1		54,0		29,7	-64,5	199,9	
Kødkontrol	-54,2	66,2	-184,7	194,4	-178,9	192,8	0,0	9,5	-417,9	462,9	
Veterinær opgaver		10,5		9,2		14,3		43,4	-77,5	155,0	
Ernæringsopgaver		1,5		1,2		1,8		6,5		11,0	
Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration		63,1		55,8		57,7		126,4		303,0	
I alt		220,4		297,8		320,5		215,5	-1131,8	1131,7	
<i>Resultat</i>		220,4		297,8		320,5		215,5	-1131,8	1131,7	-0,1
Delregnskab 1 - almindelig virksomhed m.m. (underkonto 5)											
Fødevareropgaver		48,6		25,5		35,4		25,9		135,4	
heraf kontrol og tilsyn		44,7		22,4		32,3		2,1		101,5	
Kødkontrol opgaver		12,0		9,7		13,9		9,5		45,0	
heraf kontrol og tilsyn		10,5		8,5		12,7		0,9		32,5	
Veterinær opgaver		10,5		9,2		14,3		43,4		77,5	
heraf kontrol og tilsyn		6,8		6,2		10,2		10,5		33,8	
Ernæringsopgaver		1,5		1,2		1,8		6,5		11,7	
Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration										303,0	
I alt		72,6		45,6		65,4		85,3		571,9	
Delregnskab 2 - Kødkontrollen (underkonto 15)											
Kødkontrol opgaver	-54,2	54,2	-184,7	184,7	-178,9	178,9	0,0	0,0	-417,9	417,9	
Kontrol og tilsyn	-54,2	54,2	-184,7	184,7	-178,9	178,9	0,0	0,0			
Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration											
I alt											
Delregnskab 3 - Øvrige gebyrordninger (underkonto X)											
Fødevareropgaver	-30,4	30,4	-11,7	11,7	-18,5	18,5	-3,8	3,8	-64,5	64,5	
heraf kontrol og tilsyn											
Veterinær opgaver									-77,5	77,5	
heraf kontrol og tilsyn											
Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration											
I alt											
<i>Specifikation af de enkelte gebyrordninger</i>											
01. Tilsyn og kontrol med fødevarer		30,4		11,6		17,6		3,8	-63,4	63,4	0,0
02. Salmonellaovervågning		0,0		0,1		0,1		0,0	-0,2	0,2	0,0
03. Økologiske spisemærker i storkøkkener		0,0		0,0		0,0		0,0	0,0	0,0	
04. Kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer i Grønland		0,0		0,0		0,9		0,0	-0,9	0,9	0,0
05. Samhandel, markedstilsyn og biprodukter									-22,6	22,6	0,0
06. Registrering og mærkning m.v., kvæg									-37,4	37,4	0,0
07. Registrering og mærkning m.v., svin									-7,1	7,1	0,0
08. Registrering og mærkning m.v., får og geder									-5,5	5,5	0,0
09. Selskabsdyr									-0,4	0,4	0,0
10. Kontrol af fjerkræbesætninger og vildt mv.									-1,2	1,1	-0,1
11. Kontrol med mælkeproducenter og mindre mejerier									-0,3	0,4	0,1
12. Velfærdskontrol, slagtekyllinger									-0,1	0,2	0,1
13. Dyretransporter									-2,9	2,9	-0,1

1) Af de 303 mio. kr. i omkostninger til hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration udgør omkostninger til direkte støttefunktioner de 135 mio. kr.

2) Omkostningerne til kødkontrol opgaver svarer til niveauet for 2008.

3) Omkostninger til hjælpefunktioner er ikke fordelt på delregnskaber.

Note: Der er ikke foretaget en fordeling af det samlede budget på veterinærområdet på regionerne, men det anbefales at nytte fordelingen af timer fra seneste regnskab som nøgle.

Deloitte anbefaler, at de budgetansvarlige har adgang til at omprioritere inden for delregnskab 1, således at det f.eks. for Region Øst er den samlede bevilling på 72,6 mio. kr., som udgør den bindende budgetrestriktion (dette er i bevillingsoversigten markeret med det skraverede område). Såfremt der for projekter med særlig opmærksomhed eller

selvstændig finansiering skal ønskes en særskilt budgetstyring bør der afsættes øremærkede bevillinger hertil i bevillingsoversigten.

2.2 Rolle- og ansvarsfordeling

I forbindelse med implementeringen af en ny budgetmodel bør der fastlægges en tydelig rolle- og ansvarsfordeling i budgetarbejdet, f.eks. således:

- Koncernledelsen er øverste budgetansvarlig og træffer beslutning om budgettet på det aggregeringsniveau, som er angivet i bevillingsoversigten. Bevillingsændringer kan alene ske efter godkendelse i koncernledelsen.
- Økonomikontoret er – i forhold til budgetteringsforudsætningerne – ansvarlig for at udarbejde forslag til enhedsomkostninger for de aktivitetsstyrede områder. Desuden er økonomikontoret ansvarlig for at administrere takststyringen inden for den ordinære detailkontrol.

Bevillingsoversigten er også i forbindelse med budgetopfølgningerne den overordnede beslutningsramme. Økonomikontoret er ansvarlig for at evt. forslag til bevillingsændringer fra regionerne samles i bevillingsoversigten som grundlag for beslutning i koncernledelsen.

- Kontorerne i Mørkhøj og regionerne/regionscheferne er ansvarlige for budgetternes overholdelse og for udarbejdelse af budgettets aktivitetsforudsætninger.
- Kontrolstyringskontoret er ansvarlig for vedligeholdelse af virksomhedsregisteret og kontrolfrekvensvejledningen, som begge er meget væsentlige input til budgetlægningen. Kontoret er ansvarlig for, at evt. ændringer i kontrolfrekvensvejledningen inddrages i budgetarbejdet.

Den skitserede rolle- og ansvarsfordeling bør gælde både i budgetlægningsfasen og i forbindelse med budgetopfølgningerne.

3. Aktivitetsbudgettering

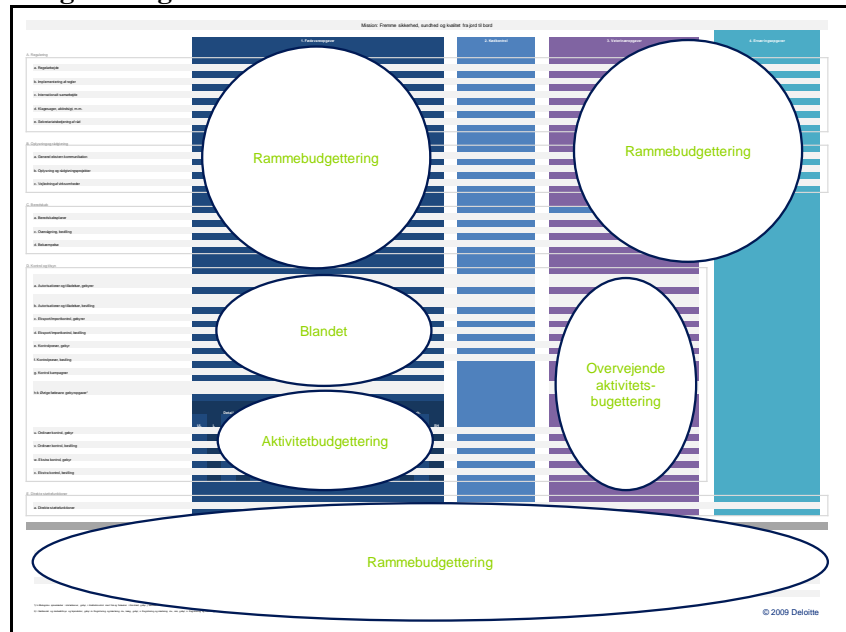
3.1 Indledning

I dette afsnit præsenteres et forslag til budgetteringsprincipper på de områder, hvor det efter Deloittes vurdering vil være hensigtsmæssigt at anvende aktivitetsbudgettering fremadrettet. Det gælder på fødevarerområdet for den bevillingsfinansierede ordinære kontrol i detailvirksomheder samt for størstedelen af de gebyrfinansierede aktiviteter, herunder kontrol i engrosvirksomheder. På veterinærområdet foreslås de gebyrfinansierede opgaver ligeledes fremover at blive aktivitetsbudgetteret. Omkostningerne på disse områder udgjorde i 2008 i alt ca. 250 mio. kr.

Kødkontrollen og de bevillingsfinansierede områder (bortset fra ordinær kontrol i detailvirksomheder) er ikke omfattet af beskrivelsen. Sidstnævnte omfatter blandt andet hjælpefunktioner, generel ledelse og administration samt opgaver vedrørende beredskab og regulering mv. Der er tale om opgaver, hvor der ikke foreligger en naturlig ”aktivitetstæller” og det foreslås, at budgettet til disse områder fordeles inden for et samlet rammebeløb. I bevillingsoversigten, jf. afsnit X, er der foretaget en mekanisk fordeling af budgetrammen efter en fordelingsnøgle svarende til fordelingen af de faktiske udgifter i 2008.

I figur 2er det inden for rammen af opgavehierarkiet skitseret, hvilke produkter, der er omfattet af henholdsvis ramme- og aktivitetsbudgettering. Hovedreglen er, at kontrol- og tilsynsopgaver foreslås aktivitetsbudgetteret, mens øvrige opgaver budgetteres konkret inden for en overordnet budgetramme.

Figur 2 opgavehierarki med markering af aktivitets- eller rammebudgettering.

Grundprincippet i aktivitetsbudgetteringen er, at budgettet fremkommer som produktet af et forventet aktivitetsniveau og en skønnet eller forudsat enhedsomkostning. Det skal bemærkes, at der i tilknytning til det udarbejdede opgavehierarki er beregnet enhedsomkostninger for detail- og engrosvirksomheder på fødevarerområdet, men ikke på andre områder, herunder veterinæropgaver. Det skyldes, at de tilgængelige aktivitetsdata på veterinærområdet generelt er af dårligere kvalitet eller må baseres på skøn. I det følgende anvendes enhedsomkostningerne fra opgavehierarkiet, der hvor de foreligger.

3.2 Datagrundlag

Datagrundlaget for budgetmodellen baserer på en række forskellige kilder:

- *Opgavehierarki, omkostningsfordeling og enhedsomkostninger*
Opgavehierarkiet grupperer Fødevestyrelsens nuværende aktiviteter i ensartede produkter og produktgrupper, og viser hvordan produkterne støtter op om Fødevestyrelsens nye hovedformål. I forhold til budgetmodellen tjener opgavehierarkiet som en fremtidig registreringsramme for Fødevestyrelsens aktiviteter.

Omkostningsfordelingsmodellen sætter konkrete omkostninger på hvert produkt inden for hvert hovedformål i opgavehierarkiet.

Der er beregnet enhedsomkostninger på fødevarerområdet på baggrund af antallet af observerede kontrolbesøg, varigheden af disse kontrolbesøg og en gennemsnitlig timepris beregnet på baggrund af omkostningsfordelingsmodellen.

Principperne der ligger bag opgavehierarkiet, omkostningsfordelingsmodellen og enhedsomkostninger er dokumenteret særskilt i den tværgående kortlægnings- og analyserapport.

- *Oplysninger om anvendt tid*
Tidsregistreringsdata fra Navision anvendes i en række tilfælde, særligt på veterinærområdet, som grundlag for at beregne enhedsomkostninger på de områder, hvor sådanne ikke er beregnet i tilknytning til omkostningsfordelingsmodellen.

Aktivitetsdata

Aktivitetsdata (antal kontroller og tilstede-tid) på fødevarerområdet er generelt af bedre kvalitet, da disse registreres direkte i Scanjour af de tilsynsførende. På veterinærområdet registreres data ikke systematisk og aktivitetsbudgetteringen på veterinærområdet baserer sig derfor overvejende på oplysninger fra varesalgsstatistikken. Diverse attester og certifikater aktivitetsbudgetteres ud fra oplysninger antals- eller mængdeforudsætninger.

- *Varesalgsstatistikken*
Varesalgsstatistikken rummer oplysninger om aktiviteten på størstedelen af de gebyrfinansierede områder. Budgetmodellens aktivitetsforudsætninger på veterinærområdet baseres i vid udstrækning på varesalgsstatistikken.

3.3 Fødevarerområdet

3.3.1 Detailvirksomheder, ordinære kontroller

De ordinære kontrolaktiviteter på detailområdet er bevillingsfinansierede.

Aktiviteten er reguleret via kontrolfrekvensvejledningen, som inden for fem forskellige risikogrupper fastlægger en standard kontrolfrekvens og en – lavere – kontrolfrekvens for elite-smiley virksomheder. Den samlede kontrolaktivitet afhænger således af antallet af virksomheder og andelen af elite-smiley virksomheder i hver risikogruppe. Disse oplysninger opgøres løbende i Fødevarestyrelsen og offentliggøres på www.findsmiley.dk.

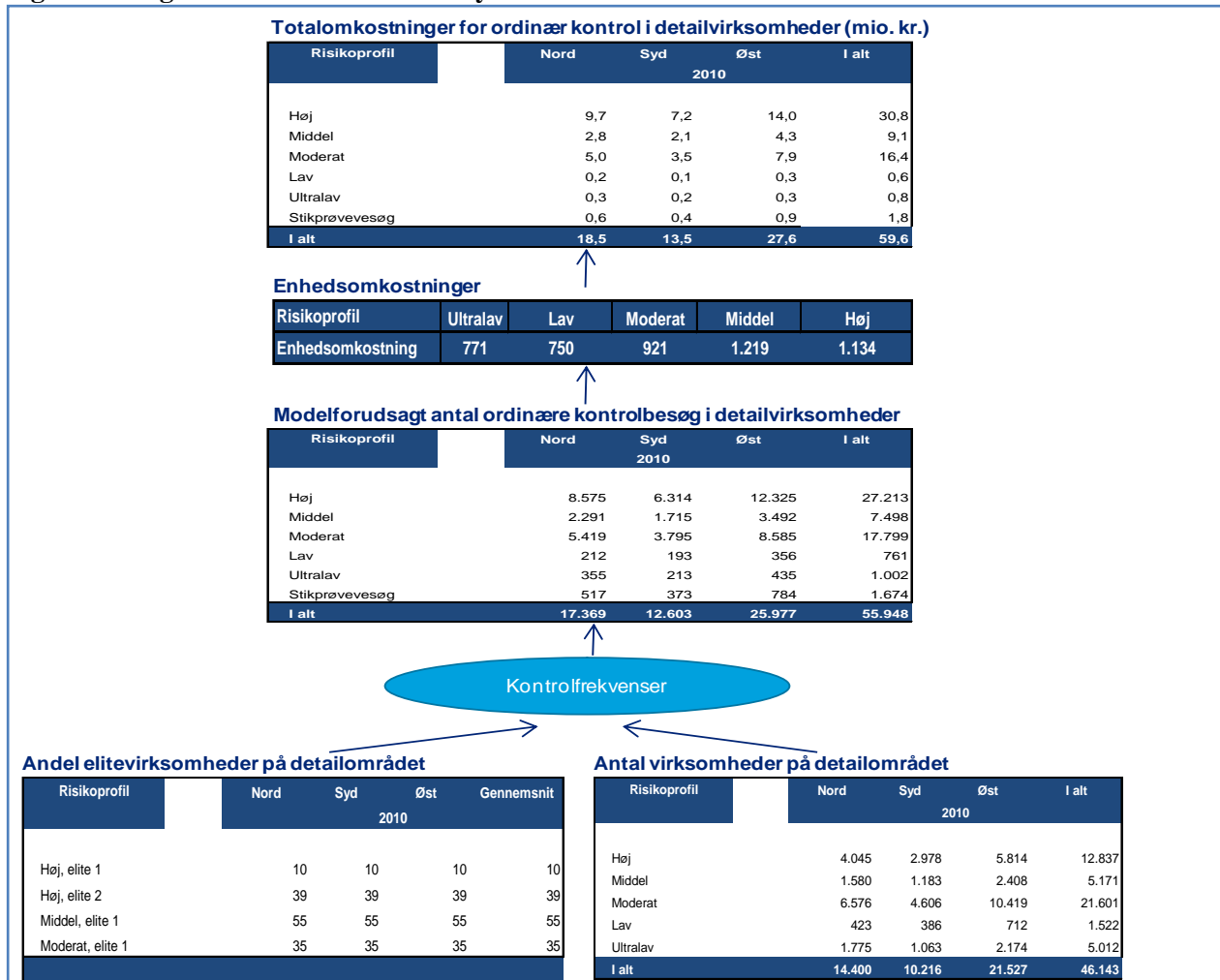
Det forudsættes, at hver af fødevareregionerne er ansvarlige for at fastlægge aktivitetsforudsætningerne for egen region, dvs. antallet af virksomheder og andelen af elite-smiley virksomheder.

Der er beregnet enhedsomkostninger for hver risikogruppe baseret på omkostningsfordelingen for 2008 og oplysningerne om antal kontrolbesøg. Det anbefales, at økonomikontoret fremadrettet er ansvarlig for at afgive indstilling til koncernledelsen om niveauet for enhedsomkostningerne i hver risikogruppe i budgetåret. Det anbefales endvidere, at der budgetteres ud fra samme niveau for enhedsomkostningerne i alle regioner.

Princippet i budgetteringen er illustreret i figur 3. På baggrund af skøn for antallet af virksomheder og andelen af elite-smiley-virksomheder (nederste del af figuren) beregnes med anvendelse af kontrolfrekvenserne i kontrolfrekvensvejledningen det budgetterede antal kontrolbesøg i hver risikogruppe (midterste del af figuren). Disse multipliceres med de forudsatte gennemsnitlige enhedsomkostninger, hvorefter det samlede budgets skøn fremkommer (øverste del af figuren).

Deloitte anbefaler, at der for den ordinære detailkontrol anvendes en egentlig takststyringsmodel for regionerne. Det betyder, at de budgetterede enhedsomkostninger også anvendes som afregningstakter over for regionerne. Efter udløbet af et år reguleres budgetterne således for mer- eller mindreaktivitet i forhold til det budgetterede. Såfremt en region gennemfører færre kontroller end budgetteret, sker der derved en negativ efterregulering af budgettet og tilsvarende, hvis der gennemføres flere kontroller end forudsat. Én af fordelene herved er, at der set med regionernes øjne sker en økonomisk sidestilling af ordinære og opfølgende kontrolbesøg. I en eventuel videreudvikling af en sådan takststyringsmodel vil det være muligt at operere med marginaltakster.

Figur 3. Budgetmodel for ordinære tilsyn i detailvirksomheder.

3.3.2 Opfølgende kontrolbesøg.

I modsætning til ordinære kontrolbesøg er opfølgingsbesøg på detailområdet gebyrbelagte. Aktiviteten afhænger af, hvor stor en andel af de ordinære kontrolbesøg, som resulterer i anmærkninger og sanktioner og derved udløser et opfølgingsbesøg.

Antallet af opfølgingsbesøg pr. risikogruppe forudsættes budgetteret af regionerne, som dels har det bedste kendskab til virksomhederne i eget område og dels er budgetansvarlige.

Enhedsomkostningerne er beregnet efter samme principper som for den ordinære detailkontrol, men er gennemgående ca. to gange højere end for de ordinære kontrolbesøg, jf. tabel 2. Det skyldes primært, at efterbehandlingstiden er længere, hvilket igen skyldes, at overtrædelsesfrekvensen erfaringsmæssigt er ca. tre gange så stor - og at andelen af påbuds- og bødesager mv. følgelig også er højere.

Tabel 2. Enhedsomkostninger for ordinære og opfølgende kontroller i detailvirksomheder (for 2010)

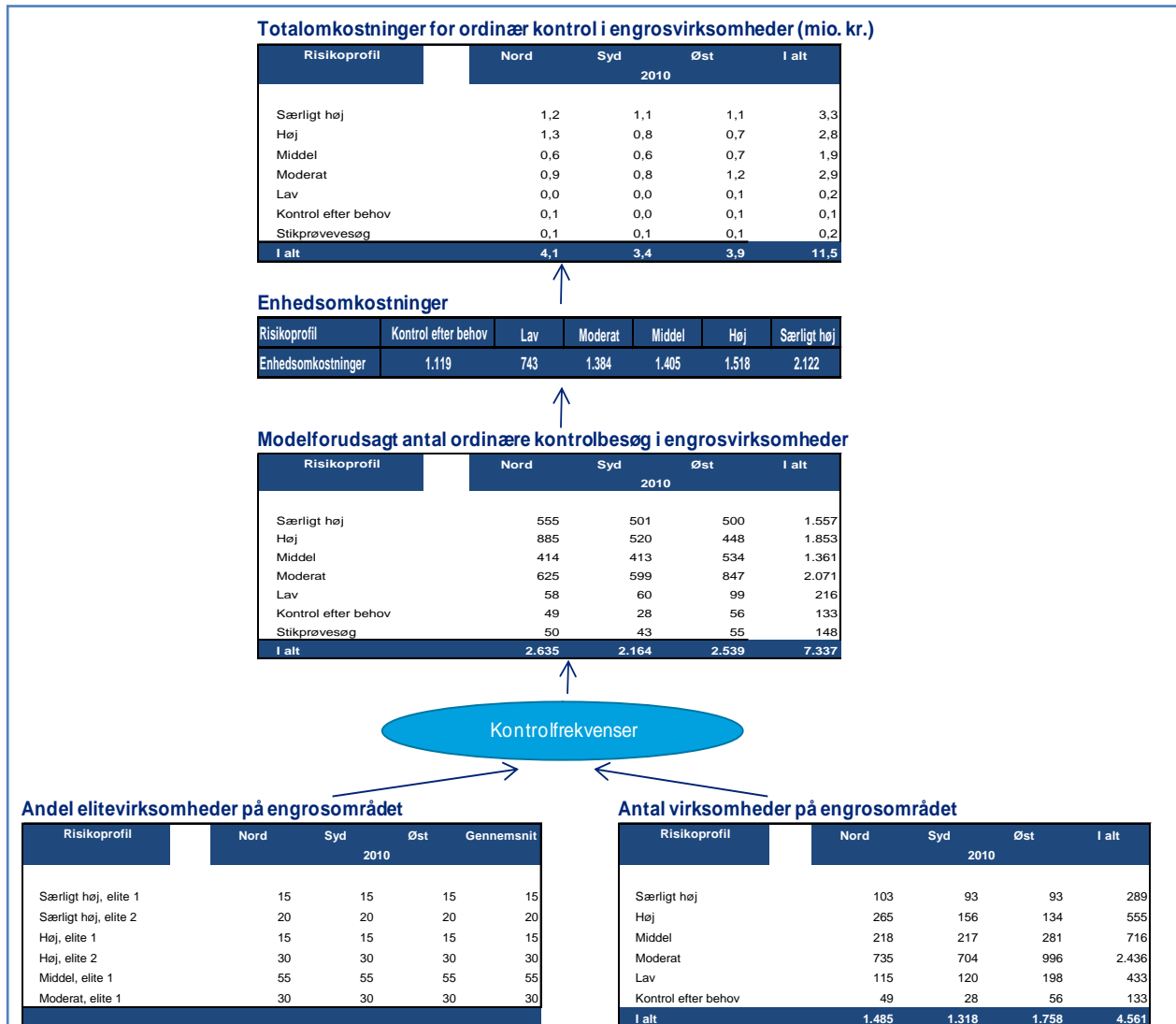
Risikoprofil	Ultralav	Lav	Moderat	Middel	Høj
Ordinære kontroller	771	750	921	1.219	1.134
Ekstra kontroller	1.595	1.461	1.882	2.052	1.970

3.4 Engrosvirksomheder

Størstedelen af fødevareengrosvirksomhederne reguleres på samme måde som detailområdet af kontrolfrekvensvejledningens bestemmelser. Denne del af kontrolaktiviteten budgetteres derfor på helt samme måde som skitseret for ordinære kontrolbesøg i detailvirksomheder ovenfor.

I figur 4 nedenfor ses budgetteringsprincippet illustreret for ordinære tilsyn i engrosvirksomheder. Som på detailområdet er de grundlæggende input i modellen antallet af virksomheder samt andelen af elitevirksomheder. Ved hjælp af kontrolfrekvensvejledningen kan antallet af kontrolbesøg i hver risikogruppe herefter budgetteres. Det samlede budgetskøn (i illustrationen ca. 11,5 mio. kr.) fremkommer ved at multiplicere antallet af kontrolbesøg med de forudsatte gennemsnitlige enhedsomkostningerne for hver risikogruppe.

Figur 4 Budgetmodel for ordinære tilsyn i engrosvirksomheder

3.4.1 Opfølgende kontrolbesøg.

Som på detailområdet forudsættes antallet af opfølgingsbesøg pr. risikogruppe på engrosområdet budgetteret af regionerne, som dels har det bedste kendskab til virksomhederne i eget område og dels er budgetansvarlige.

De beregnede enhedsomkostninger for ordinære og opfølgende kontrolbesøg på engrosområdet er gengivet i tabel 3 nedenfor. I forhold til detailområdet ses en mindre ensartet sammenhæng i størrelsesforholdet mellem enhedsomkostningerne for ordinære kontroller og opfølgingskontroller. Således er enhedsomkostningerne for opfølgingskon-

troller i risikogrupperne kontrol efter behov, lav, moderat og middel ca. tre gange højere end for ordinære kontroller, mens enhedsomkostningerne for ordinære kontroller i risikogrupperne høj og særlig høj er ca. to gange højere end for opfølgingskontroller.

Tabel 3. Enhedsomkostninger for ordinære og opfølgende kontroller i engrosvirksomheder (for 2010).

Risikoprofil	Kontrol efter behov	Lav	Moderat	Middel	Høj	Særligt høj
Ordinære kontroller	1.119	743	1.384	1.405	1.518	2.122
Ekstra kontroller	3.679	2.605	4.833	2.479	878	1.105

3.4.2 Øvrige gebyrfinansierede fødevarekontroller

De resterende gebyrfinansierede opgaver på fødevareområdet foreslås budgetteret konkret ud fra omkostningsniveauet u seneste regnskabsår eller andre oplysninger. Dette omfatter eksempelvis Audit-kontrol og rejseholdet m.fl.

3.5 Veterinærområdet

På veterinærområdet foreslås de gebyrfinansierede opgaver at blive aktivitetsbudgetteret. Beskrivelsen neden for knytter sig til den af Deloitte foreslåede inddeling i ni veterinære gebyrordninger, jf. delrapporten *Oplæg til ny forenklet gebyrmodel*.

Grundprincippet er det samme som på fødevareområdet. Der skal således som grundlag for budgetteringen udarbejdes skøn for aktiviteten og for enhedsomkostningerne pr. aktivitet. Budgetmodellen på veterinærområdet baserer sig for så vist angår aktivitetsdata overvejende på varesalgstatistikken, jf. nedenfor.

For de fire af gebyrordningernes vedkommende måles aktiviteten ved antal kontrolbesøg, mens der for andre fire ordninger budgetteres på baggrund af stykpriser. For en enkelt ordning – dyretransporter - budgetteres ved fremskrivning af tidligere års forbrug.

Deloitte anbefaler, at budgetteringen på veterinærområdet sker på styrelsesniveau, og at fordelingen af det samlede budget til regionerne følger fordelingen af seneste års timeforbrug. Det skyldes, at der ikke initialt foreligger regionsfordelte aktivitetsforudsætninger, som regionerne kunne basere deres aktivitets skøn på. Det anbefales dog samtidig, at der snarest muligt implementeres en regional aktivitetsregistrering.

Tabel 4 indeholder et teknisk forslag til udgiftsbudget for 2010 samt en oversigt over budgetteringsforudsætningerne, dvs. enhedsomkost-

ninger og aktivitetsantagelser. Det tekniske udgiftsbudget i 2010 for de aktivitetsbudgetterede opgaver på veterinærområdet udgør 77,5 mio. kr.

Table 4. Teknisk udgiftsbudget for veterinærområdet samt oversigt over budgetteringsforudsætninger

	Enhed	Udgift R2008	Udgiftsbudget	Enheds-	Aktivitet
		----- Mio. kr. -----	2010	omkostning	Antal
				Kroner	
Samhandel, markedstilsyn og biprodukter	(Kontrol)besøg	25,3	22,6	1.897	11.910
Registrering og mærkning mv., kvæg	Årsdyr	32,5	37,4	24,9	1.506.606
Registrering og mærkning mv., svin	Svineflytninger	6,0	7,1	8,5	833.740
Registrering og mærkning mv., får og geder	Sundhedsdokumenter	6,2	5,5	41,0	134.117
Selskabsdyr	Selskabsdyrpas	0,5	0,4	14,0	30.861
Kontrol af fjerkræbesætninger og vildt mv.	Kontrolbesøg	0,8	1,1	957	1.110
Kontrol med mælkeproducerende landbrugsbedrifter og mindre mejerier	Kontrolbesøg	1,4	0,4	1.574	270
Velfærdskontrol, slagtekyllinger	Kontrolbesøg	0,2	0,2	1.924	80
Dyretransporter		2,5	2,9	-	-
I alt		75,4	77,5		

- Enhedsomkostningerne er generelt beregnet på grundlag af regnskabsoplysninger og aktivitetsopgørelser for 2008, som er beregningsteknisk fremskrevet til 2010. De gebyrtakster, som fremgår af delrapporten *Oplæg til forenklet gebyrmodel* er konsistente med de anvendte enhedsomkostninger.
- Aktivitetsantagelserne har beregningsteknisk karakter og kan ikke opfattes som en prognose. Både enhedsomkostninger og aktivitet vil i sidste ende skulle budgetteres af Fødevarestyrelsen selv.

I det følgende gennemgås kort forudsætningerne for de enkelte ordninger:

Samhandel, markedstilsyn og biprodukter

Aktivitetsforudsætningerne for denne ordning baseres på oplysninger fra varesalgsstatistikken, idet antallet af fakturerede grundgebyrer i 2008 anvendes som indikator for antallet af (kontrol)besøg.¹

Enhedsomkostningerne for 2010 er baseret på følgende forudsætninger: en gennemsnitlig timeløn på 450 kr., et overheadtillæg på 30,6 pct. samt en gennemsnitlig varighed incl. for- og efterbehandling på 3,2 timer.

Registrering og mærkning

De tre ordninger for registrering og mærkning mv. af 1) kvæg, 2) svin og 3) får og geder budgetteres hver for sig, men efter samme grundprincip, nemlig antal dyreenheder x stykomkostninger.

Antallet af dyreenheder – årsdyr for kvæg, antal svineflytninger og antallet af sundhedsdokumenter til får og geder – kan løbende trækkes fra vareslagsstatistikken.

Stykomkostningerne er opgjort til henholdsvis 24,9, 8,5 og 41 kr. baseret på regnskabs- og aktivitetstal fra 2008, som er fremskrevet til 2010, jf. tabel 4.

Selskabsdyr

Budgetteringsprincipper og datakilder for denne ordning er de samme som for registrering og mærkning.

Kontrolordninger – fjerkræbesætninger, mælkeproducenter og velfærdskontrol med slagtekyllinger

For disse tre ordninger er aktivitetsforudsætningerne baseret på manuelle opgørelser fra veterinærafdelingerne i de enkelte regioner. Enhedsomkostningerne er beregnet med udgangspunkt i disse manuelt opgjorte tal samt de i 2008 regnskabsførte omkostninger til de respektive ordninger.

¹ Parentesen skyldes, at kun en del af besøgene har karakter af kontrolbesøg, mens andre er rekvirerede ydelser.